

جمهوری اسلامی ایران
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور

ماده واحده لایحه قانونی واگذاری اختیارات فنی به استان‌ها

(مصوبه شماره ۲۶۵۳-د مورخ ۱۳۵۸/۱۲/۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران)

و

آیین‌نامه روش کار شورای فنی استان‌ها مصوب سال ۱۳۷۹

(شماره ۵۱/۲۱۳-۱۰۲/۱۳۱۵ مورخ ۱۳۷۹/۳/۱۱)

امور نظارت بودجه سرمایه‌ای

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه
ماده واحده لایحه قانونی واگذاری اختیارات فنی به استان ها.....	۵
آیین نامه روش کار شورای فنی.....	۹
فصل اول - کلیات.....	۹
فصل دوم - ارکان شورای فنی.....	۱۱
کمیته پیمان.....	۱۱
کمیته نظارت.....	۱۳
کمیته آموزش.....	۱۴
کمیته کنترل کیفیت مصالح ساختمانی.....	۱۴
فصل سوم - سایر ضوابط.....	۱۵

مصوبه شماره ۲۶۵۳- د مورخ ۱۳۵۸/۱۲/۱ شورای انقلاب جمهوری
اسلامی ایران

ماده واحده: به منظور تسریع و تسهیل در اجرای طرح‌ها و عملیات عمرانی در استان‌ها و افزایش کارایی دستگاه‌ها و عوامل اجرایی مستقر در مناطق مختلف کشور مقرر می‌گردد:

۱- از تاریخ تصویب این قانون، شورایی در مرکز هر استان به نام شورای فنی استان زیر نظر استاندار و با اعضای زیر تشکیل شود:

۱) معاون فنی یا معاون عمرانی

۲) رئیس دفتر برنامه و بودجه استان

۳) مدیرکل مسکن و شهرسازی استان

۴) مدیرکل راه و ترابری استان

۵) مدیرکل کشاورزی و عمران روستایی استان

۶) دبیر کمیته جهاد سازندگی استان

۷) رئیس گروه نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان

۸) مدیرعامل سازمان منطقه‌ای بهداشتی و بهزیستی استان

۹) مدیر یا مدیران عامل سازمان‌های آب و برق استان

۱۰) ذیحسابی طرح‌های عمرانی استان

تبصره ۱: رئیس دفتر برنامه و بودجه استان سمت دبیر شورای فنی استان را به عهده خواهد داشت.

تبصره ۲: جلسات شورای فنی استان با شرکت حداقل دو سوم اعضای فوق‌الذکر رسمیت خواهد یافت. مصوبات شورا با رأینصف بعلاوه یک اعضای تعیین شده در بند «یک» معتبر خواهد بود.

تبصره ۳: شورای فنی استان می‌تواند از سایر دستگاه‌های اجرایی محلی یا اشخاص حقوق‌دان و صاحب‌نظر و خبره و معتمد جهت مشورت (بدون حق رأی) در امور موضوع این قانون در جلسات خود دعوت‌به عمل آورد.

۲- محدوده عمل شورای فنی استان شامل کلیه طرح‌ها و عملیات عمرانی است که تمام یا قسمتی از اعتبارات آنها از محل درآمد عمومی از بودجه استان تأمین می‌گردد.

۳- وظایف شورای فنی استان عبارت است از:

ü بررسی اشکالات و موانع اجرایی طرح‌های مطروحه توسط مجریان مربوط با توجه به ویژگی‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، اداری و منطقه‌ای استان و تعیین راه حل‌های لازم جهت رفع اشکالات و اعمال آنها

ü فراهم‌آوردن موجبات حداکثر استفاده از کلیه امکانات اجرایی موجود در استان

ü تأمین موجبات حسن اجرای عملیات (مساعدت جهت تأمین نظارت بر اجرای کارها) و بهبود اجرای آنها ضمن رعایت مصلحت و نیازمندی‌های مردم منطقه

۴- اختیارات شورای فنی استان عبارت است از:

ü تعیین ضوابط تشخیص صلاحیت و رتبه‌بندی پیمانکاران و معماران محلیدر استان

ü تعیین نوع و میزان مبلغ ضمانت‌نامه در موارد مختلف از قبیل پیش پرداخت، علی الحساب، تنخواه‌گردان، حسن انجام کار و غیره و چگونگی اعمال این ضوابط

ü تدوین ضوابط ارجاع کار به طریق مناقصه با رعایت آیین‌نامه معاملات دولتی و همچنین تعیین شرایط و ضوابط ارجاع کار به طریق ترک مناقصه و یا امانی برای پروژه‌هایی که انجام مناقصه در مورد آنها میسر و یا به مصلحت نباشد

ü انتخاب نوع قرارداد هر پروژه (مقطوع - امانی - مترمربع و غیره) در صورتی که امکان استفاده از روش واحدیها میسر و یا به مصلحت نباشد

ü تهیه ضرایب منطقه‌ای جهت پیش‌بینی در قراردادهای مناطق مختلف استان نسبت به قیمت‌های پایه که توسط سازمان برنامه و بودجه برای استان مرکزی تنظیم شده و پیشنهاد آن به سازمان برنامه و بودجه جهت تأیید

۱۱ تعیین ضوابط قراردادها و تطبیق موازین قرارداد نمونه (شرایط عمومی پیمان) که توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه شده با ویژگی‌های استان و کار مورد معامله تصویب سازمان برنامه و بودجه

۱۲ اصلاح و تصویب نقشه‌ها و مشخصات فنی تیپو استاندارد شده که توسط دستگاه‌های مرکزی تهیه شده است در صورت ضرورت، و جایگزین کردن هر نقشه و مشخصات فنی دیگر که برای اجرای عملیات عمرانی مصلحت باشد با واحد تهیه کننده

۱۳ ایجاد تسهیلات از طریق اعمال روش‌های مطلوب حسابداری با همکاری اداره‌داری استان برای طرح‌ها و پروژه‌ها و عملیات عمرانی استان به منظور این که پرداخته ذی‌نفع به سرعت و حتی‌المقدور در محل اجرایی پروژه صورت گیرد

۱۴ اختیارات مندرج در تبصره (۱) بند «ج» ماده واحده مربوط به اصلاح تبصره (۸۰) قانون بودجه‌اصلاحی سال ۱۳۵۶ کل کشور

تبصره: حل اختلافات میان دستگاه‌های اجرایی استان و عوامل اجرایی در چارچوب وظایف و مقررات موضوعه شورای فنی استان با خود شورا خواهد بود. شورا می‌تواند با طرف قرارداد توافق کند. این توافق برای طرفین قابل اجرا و غیرقابل اعتراض است و در صورت عدم حصول توافق، مدعی می‌تواند به دادگاه صلاحیت‌دار دادگستری مراجعه نماید.

۵- شورای فنی استان موظف است ظرف ۳ ماه از تاریخ تصویب این‌نامه واحده آیین‌نامه‌ها و ضوابط لازم را تهیه و جهت بررسی و تصویب به سازمان برنامه و بودجه ارسال نماید تا تهیه آیین‌نامه‌ها و ضوابط موضوع این ماده واحده شورای فنی استان مجاز است در موارد ضروری اختیارات مذکور در بند «۴» را اعمال نماید.

۶- شورا موظف است رونوشتی از هر یک از مصوبات و تصمیمات خود را ظرف یک هفته برای اطلاع به سازمان برنامه و بودجه در مرکز ارسال دارد.

۷- کلیه قوانین و مقررات موجود در مواردی که با این قانون مغایر باشد ملغی‌الاثراست.

آیین نامه روش کار شورای فنی استان

شماره ۱۰۲/۱۳۱۵-۵۱/۲۱۳

مورخ ۱۳۷۹/۳/۱۱

فصل اول - کلیات

۱-۱ - دامنه کار شورا - محدوده نفوذ تصمیم‌های شورا شامل طرح‌ها پروژه‌هایی است که موافقتنامه شرح عملیات عمرانی آنها با سازمان برنامه و بودجه استان مبادله شده و یا اجرای آنها از طرف دستگاه‌های اجرایی ملی به دستگاه‌های اجرایی استان تفویض گردیده است.

تبصره: در مورد سایر طرح‌های عمرانی (طرح‌های ملی و طرح‌هایی که از محل اعتبارات منابع داخلی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای عمومی، سازمان‌ها و شهرداری‌ها اجرا می‌شود) شورا می‌تواند نظر و توصیه خود را مسئولین آنها اعلام نماید.

۱-۲ - اعضاء - شورای فنی زیر نظر استاندار و با اعضای زیر تشکیل می‌شود:

ü معاون عمرانی استاندار

ü رییس سازمان برنامه و بودجه استان

ü رییس سازمان مسکن و شهرسازی استان

ü مدیرکل راه و ترابری استان

ü رییس سازمان کشاورزی استان

ü رییس سازمان جهاد سازندگی استان

ü مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان

ü معاون پشتیبانی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان

ü مدیرکل امور آب استان

ü مدیرعامل شرکت توزیع برق استان

ü معاون هزینه و رییس خزانه استان

تبصره ۱: در استان‌هایی که بیش از یک دانشگاه علوم پزشکی وجود دارد، معاون یکی از دانشگاه‌ها با انتخاب شورای فنی استان در جلسات شرکت می‌کند.

تبصره ۲: شورا می‌تواند از مدیران بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، شرکت آب و فاضلاب شهری مرکز استان، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی، دفتر فنی استانداری، آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک وزارت راه و ترابری و سایر دستگاه‌های اجرایی، سازمان‌ها، نهادها و سازمان نظام مهندسی استان و اشخاص حقیقی صاحب نظر، بدون حق رأینیز دعوت به عمل آورد.

۳-۱- اداره جلسات-جلسات شورا حداقل یک بار در ماه با ریاست استاندار یا معاون عمرانی وی تشکیل می‌شود. دبیری شورا به عهده رئیس سازمان برنامه و بودجه استان است. جلسات با شرکت حداقل هشت نفر از اعضا رسمیت یافته و مصوبات آن با حداقل شش رأی معتبر خواهد بود.

تبصره ۱: جلسات اضافی در هر ماه به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه استان و تأیید استاندار یا معاون عمرانی وی تشکیل می‌شود.

تبصره ۲: دستور جلسه و دعوت‌نامه حداقل پنج روز قبل از موعد جلسه توسط سازمان برنامه و بودجه استان برای اعضا ارسال می‌گردد.

تبصره ۳: چنانچه شرکت هر یک از اعضا در جلسه به دلایلموجه میسر نباشد، باید حداکثر دو روز قبل از موعد جلسه مراتب را به سازمان برنامه و بودجه اطلاع دهد. در غیاب هر یک از اعضا، شرکت نماینده او در جلسه الزامی است.

تبصره ۴: تعیین دستور شورا، بر اساس برنامه مدون و اولویت‌های مصوب شورا، به عهده دبیرخانه شورای فنی استان است.

تبصره ۵: دبیر شورا موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از تاریخ تشکیل جلسه، صورت‌جلسات را به دستگاه‌های اجرایی استان و معاونت امور فنی سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نماید.

فصل دوم - ارکان شورا و وظایف آنها

۲-۱- شورای فنی استان وظایف خود را در چارچوب بندهای (۳) و (۴) لایحه قانونی واگذاری اختیارات فنی به استان‌ها انجام می‌دهد و برای بررسی دقیق‌مطالب مربوط و دستیابی به راه‌حل‌های مناسب، از کمیته‌هایی متشکل از گروه‌های کارشناسی به شرح بندهای (۲-۲) تا (۲-۵) استفاده می‌نماید. دبیری جلسات کمیته‌ها به عهده سازمان برنامه و بودجه استان است. تصمیمات کمیته‌ها پس از تأیید شورا نافذ است.

تبصره ۱: آیین‌نامه روش کار کمیته‌ها توسط هر کمیته تدوین و به تأیید شورای فنی استان می‌رسد.

تبصره ۲: کمیته‌ها می‌توانند بر حسب مورد، علاوه بر اعضا از سایر کارشناسان دستگاه‌های اجرایی، اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و اشخاص حقیقی صاحب‌نظر هم دعوت به عمل آورند.

کمیته پیمان

۲-۲- کمیته پیمان متشکل از کارشناسان منتخب استانداری، سازمان برنامه و بودجه، سازمان مسکن و شهرسازی، اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس، اداره کل امور آب، سازمان جهاد سازندگی و اداره کل راه و ترابری بوده و وظایف زیر را به عهده دارد:

۲-۲-۱- انتخاب نوع قرارداد در مواردی که استفاده از روش واحد بهاو یا مترمربعی (در خصوص ابنیه، با زیربنای کمتر از دو هزار مترمربع موضوع بخشنامه ۵۴/۲۰۰۰ - ۱۰۲/۲۷۰۰ مورخ ۱۳۷۵/۵/۲۰ سازمان برنامه و بودجه) میسر و یا به مصلحت نباشد.

۲-۲-۲- بررسی و اعلام نظر در مورد پیشنهادهای دستگاه‌های اجرایی برای اجرای کارها به روش امانی به شورای فنی استان، با توجه به آیین‌نامه شماره ۵۴/۱۳۱۰ - ۱۰۲/۱۶۵۴ مورخ ۱۳۷۸/۴/۱ سازمان برنامه و بودجه.

۲-۲-۳- بررسی کارشناسی در مورد پیشنهادهای مربوط به استفاده از اختیارات مندرج در تبصره (۱) بند (ج) ماده واحده اصلاح تبصره (۸۰) قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۶ کل کشور درباره تجدید نظر در مبلغ اولیه پیمان.

تبصره: پیشنهاد دستگاه‌های اجرایی باید با امضای بالاترین مقام ذی‌ربط به دبیرخانه شورای فنی استان ارسال گردد. در صورت اعلام کمیته، دستگاه پیشنهاد دهنده، نماینده مطلع خود را برای توضیح و توجیه درخواست به جلسه کمیته اعزام می‌نماید.

(اصلاحیه متن تبصره ۸۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۶ کل کشور):

به جای کمیسیون شاهنشاهی مندرج در تبصره فوق، شورای عالی فنی مرکب از سه نفر به پیشنهاد وزیر مشاور و رییس سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران تشکیل و وظایف ذیل راعهده‌دار می‌گردد:

الف: بررسی و تصویب قیمت‌های پایه و ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به آن،
ب: بررسی و تصویب قیمت کارهای خاص که قیمت‌های پایه قابل عمل در آنها نمی‌باشد.

تبصره (۱) بند (ج) ماده واحده اصلاح تبصره (۸۰) قانون بودجه سال ۱۳۵۶:

در مورد پیمان‌های مربوط به طرح‌های عمرانی منطقه‌ای و خاص ناحیه‌ای، در صورتی که بار مالی ناشی از تجدید نظر در قیمت‌ها از «۲۰ درصد مبلغ اولیه پیمان» و حداکثر از «مبلغ ده میلیون ریال» تجاوز ننماید، اختیارات شورای عالی فنی با شورای فنی استان که اعضای آن بعداً اعلام می‌گردد، خواهد بود.

۲-۲-۴- بررسی و اظهار نظر در مورد نرخ پیشنهادی پیمانکاران در مواردی که مبلغ اعلام شده بیش از ده درصد بیشتر از قیمت پایه و یا افزون بر ده درصد کمتر از آن باشد.

- ۲-۲-۵- بررسی اختلافات میان دستگاه‌های اجرایی استان و عوامل اجرایی در چارچوب وظایف شورای فنی و ارایه پیشنهاد لازم به شورا برای تصمیم‌گیری.
- ۲-۲-۶- تهیه ضرایب منطقه‌ای برای مناطق مختلف استان و پیشنهاد آن برای بررسی و تأیید به سازمان برنامه و بودجه.
- ۲-۲-۷- تهیه ضوابط قرارداد و تطبیق موازین قراردادهای نمونه (شرایط عمومی پیمان) که از سوی سازمان برنامه و بودجه اعلام می‌شود، با ویژگی‌های استان و پروژه موضوع قرارداد و پیشنهاد به سازمان برنامه و بودجه برای بررسی و تأیید.

کمیته نظارت

- ۲-۳- کمیته نظارت متشکل از کارشناسان منتخب استانداری، سازمان برنامه و بودجه، سازمان مسکن و شهرسازی، اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس، سازمان جهاد کشاورزی، اداره کل راه و ترابری، اداره کل امور آب استان، سازمان کشاورزی، بنیاد مسکن، آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک وزارت راه و ترابری و سازمان نظام مهندسی استان بوده و وظایف زیر را بهعهده دارد:
- ۲-۳-۱- بازدید از طرح‌ها و پروژه‌های در دست اجرا موضوع بند (۱-۱) آیین‌نامه و اعلام نظر نسبت به کیفیت فنی کارهای اجرایی، مطابقت پیشرفت فیزیکی عملیات با برنامه زمانی و مالی، چگونگی رعایت ضوابط و مقررات فنی و مالی در جرای پروژه‌ها، رعایت اصول حاکم بر معماری و اقلیم منطقه، ساده‌سازی، ارزان‌سازی، صرفه‌جویی در مصرف انرژی و مصالح ساختمانی، حداکثر استفاده از امکانات محلی و اعلام موانع اجرایی و ارایه راه حل مناسب جهت رفع آنها به شورا در چارچوب برنامه مصوب.
- ۲-۳-۲- بازدید از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی در دست بهره‌برداری، با هدف ارزشیابی و اظهار نظر در باره چگونگی بهره‌برداری و نگهداری پروژه‌های یاد شده.

- ۲-۳-۳- انجام بررسی‌های فنی و حصول اطمینان از صحت و دقت نقشه‌های تهیه شده برای اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی استانی در چارچوب مشخص شده از طرف شورا.
- ۲-۳-۴- بررسی و ارایه پیشنهاد برای اصلاح نقشه‌ها و مشخصات فنی همسان (تیپ) تهیه شده از سوی سازمان برنامه و بودجه، بر حسب نیاز و شرایط استان.

کمیته آموزش

- ۲-۴- کمیته آموزش متشکل از کارشناسان منتخب استانداری، سازمان برنامه و بودجه، سازمان نظام مهندسی، اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای، آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک وزارت راه و ترابری، سازمان مسکن و شهرسازی و یکی از اعضای هیأت علمی دانشکده فنی دانشگاه‌های مرکز استان بودهو وظایف زیر را به عهده دارد:
- ۲-۴-۱- تدوین برنامه آموزش تخصصی عوامل دست‌اندرکار اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی.
- ۲-۴-۲- برگزاری دوره‌های آموزش فنی، تخصصی با هدف بهره‌گیری از تجارب دیگر استان‌ها، سازمان نظام مهندسی، اداره کل آموزشی فنی و حرفه‌ای، دانشگاه‌ها و تشکلهای فنی و مهندسی با هدف ارتقاء کیفیت کارهای عمرانی.
- ۲-۴-۳- تهیه نشریات، گزارش‌ها و جزوه‌های فنی کاربردی برای افزایش معلومات فنی عوامل اجرایی طرح‌ها.

کمیته کنترل کیفیت مصالح ساختمانی

- ۲-۵- کمیته کنترل کیفیت مصالح ساختمانی متشکل از کارشناسان منتخب استانداری، سازمان برنامه و بودجه، اداره کل صنایع، اداره کل معادن و فلزات، سازمان مسکن و شهرسازی، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی، آزمایشگاه فنی و مکانیک

خاک وزارت راه و ترابری دانشکده فنی دانشگاه مرکز استان بوده و وظایف زیر را به عهده دارد:

- ۲-۵-۱- بررسی و تعیین مراکز تأمین مصالح ساختمانی مورد نیاز طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی استان.
- ۲-۵-۲- بررسی و اظهار نظر در مورد کیفیت مصالح ساختمانی و تطابق آن با استانداردهای موجود.
- ۲-۵-۳- مشخص کردن مراکز تولید مصالح ساختمانی غیراستاندارد و اعلام ممنوعیت مصرف تولیدات آنها در طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی، به منظور ارتقاء کیفیت مصالح در حد استاندارد.
- ۲-۵-۴- پیشنهاد استاندارد کردن مصالحی که شورای فنی استان ضرورت آن را تشخیص می‌دهد.

فصل سوم - سایر ضوابط

- ۳-۱- اجرای مفاد آیین‌نامه رافع مسئولیت دستگاه‌های اجرایی از نظر رعایت قوانین و مقررات عمومی دولت نخواهد بود و همواره طبق ماده (۲۱) قانون برنامه و بودجه مسئولیت تهیه و اجرای طرح‌های عمرانی با دستگاه‌های اجرایی است.
- ۳-۲- سازمان برنامه و بودجه استان مکلف است چنانچه موضوع‌هایی بر خلاف قوانین و مقررات جاری از جمله لایحه قانونی واگذاری اختیارات فنی به استان‌ها و آیین‌نامه‌های مربوط به آن در شرف تصمیم‌گیری شورا باشد، دلایل مغایرت آن را برای اطلاع شورا در جلسه عنوان نماید و در صورت اتخاذ چنین تصمیماتی، مراتب را کتباً به رییس شورای فنی استان و سازمان برنامه و بودجه کشور (معاونت امور فنی) گزارش کند. در این صورت سازمان برنامه و بودجه موضوع را بررسی می‌نماید و ظرف مدتیک هفته نظر قطعی خود را برای انعکاس آن به شورای فنی استان و دستگاه ذی‌ربط، به سازمان برنامه و بودجه

استان اعلام می‌کند. این‌گونه مصوبات پس از اعلام نظر قطعی سازمان برنامه و بودجه کشور قابل اجرا خواهد بود.

۳-۳- نیاز مالی شورای فنی استان برای انجام فعالیت‌های تحقیقاتی، بررسی‌های میدانی، حق مأموریت و حق حضور در جلسات اضافه بر ساعات اداری، توسط شورا برآورد شده و برای تأمین اعتبار برابر مقررات در بودجه سازمان برنامه و بودجه استان پیشنهاد می‌شود.

۳-۴- این آیین‌نامه در ۱۲ بند و ۱۱ تبصره بر اساس بند (۵) لایحه قانونی واگذاری اختیارات فنی به استان‌ها مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران، توسط شوراهای فنی استان‌ها تهیه و پس از بررسی به تصویب سازمان برنامه و بودجه رسیده است و از تاریخ ۱۳۷۹/۳/۱۰ جایگزین آیین‌نامه قبلی می‌شود.